

Uzyskiwanie pomocy systemowej.

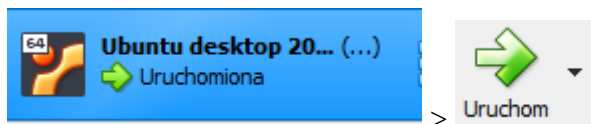
Cel ogólny lekcji: nauczenie się uzyskiwania pomocy systemowej

Cele szczegółowe:

1. Zapoznanie się z podstawowymi komendami i poleceniami do uzyskiwania pomocy systemowej.
2. Uzyskanie informacji o użytkownikach, procesach i systemie.
3. Zrozumienie komunikacji online między użytkownikami.
4. Poznanie poleceń do zakładania i usuwania kont użytkowników oraz grup.
5. Poznanie sposobów zarządzania pakietami.
6. Poznanie podstawowych operacji na plikach i katalogach.
7. Zdobywanie wiedzy o dodatkowych narzędziach systemowych.
8. Uzyskanie umiejętności korzystania z edytora tekstowego.

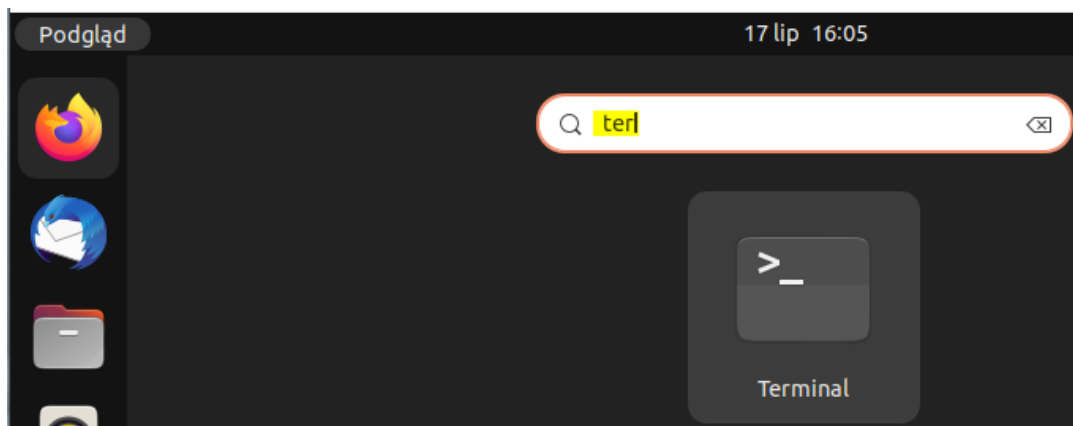
W trakcie lekcji uczestnicy będą wykonywać polecenia w terminalu systemu Ubuntu, aby uzyskać informacje o komendach, ich opcjach i zastosowaniach. Będą również instalować niezbędne programy, takie jak mc (Midnight Commander) i ncal (kalendarz wiersza poleceń), oraz korzystać z edytorów tekstowych takich jak vi i nano. Celem lekcji jest umożliwienie uczestnikom uzyskania podstawowej pomocy systemowej i zapoznanie się z dostępnymi narzędziami, które mogą być przydatne podczas pracy w systemie operacyjnym Linux.

Uruchom

Hasło użytkownika ubuntu to **ubuntu** lub **1234** w zależności od zakończenia ćwiczenia poprzedniego.

Uruchom program **Terminal**


```
ubuntu@ubuntu-VirtualBox:~$ sudo -s  
[sudo] hasło użytkownika ubuntu:
```

man

```
root@ubuntu-VirtualBox:/home/ubuntu# man  
Jakiej strony podręcznika potrzebujesz?  
For example, try 'man man'.
```

man kill

Enter

q

info ls

Enter

q

info ls | more

Enter

Page Up / Page Down

[spacja]

q

ls --help

clear

ls - -help | more

[spacja]

q

Sprawdź dostępnymi metodami i zapisz w zeszycie na podstawie uzyskanych informacji.

1. Uzyskiwanie podstawowych informacji o użytkownikach, procesach i systemie, jeśli to konieczne zainstaluj program.

more

who

whoami

w

last

ps

date

arch

uname

users

finger

awk

at

pwd

cat

Ctrl+C

grep

(zgłoszenie) 1

2. Komunikacje on-line między użytkownikami:

tty

write

apt -y install talk

talk

3. Zakładanie kont:

useradd

userdel

groupadd

groupdel

man passwd

q

(zgłoszenie) 2

4. Zarządzanie pakietami:

apt-get

apt-cache

aptitude

dpkg

dpkg-reconfigure

apt-build

(zgłoszenie) 3

5. Zarządzanie plikami:

touch

cp

mv

mkdir

rmdir

rm

chmod

chown

chgrp

du

df

tar

echo

6. Pozostałe:

apt install mc

mc

Lewy	Plik	Polecenie	Opcje	Prawy
<-	/home/ubuntu	.	[^]>	<- /home/ubuntu
.n	Nazwa	Rozmiar	Modyfikacja	.n Nazwa Rozmiar Modyfikacja
./	..	NADRZĘD	15 lip, 12:33	./
./	.cache	4096	17 lip, 15:29	./
./	.config	4096	15 lip, 12:51	./
./	.gnupg	4096	17 lip, 15:59	./
./	.local	4096	15 lip, 12:44	./
./	.ssh	4096	15 lip, 12:48	./
./	/Dokumenty	4096	15 lip, 12:44	./
./	/Muzyka	4096	15 lip, 12:44	./
./	/Obrazy	4096	15 lip, 12:44	./
./	/Pobrane	4096	15 lip, 12:44	./
./	/Publiczny	4096	15 lip, 12:44	./
./	/Pulpit	4096	15 lip, 12:44	./
./	/Szablony	4096	15 lip, 12:44	./
./	/Wideo	4096	15 lip, 12:44	./
./	/snap	4096	15 lip, 12:49	./
NADRZĘD				NADRZĘD
		1453G/1465G (99%)		

Porada: uzupełnianie: M-Tab (lub Esc+Tab). Dwukrotne naciśnięcie wywołuje listę.

root@ubuntu-VirtualBox:/home/ubuntu#

1Pomoc 2Menu 3Podgląd 4Edycja 5Kopiuj 6Przen 7Utwórz 8Usuń 9Wdół 10Kończ

exit

apt install ncal

ncal

```
root@ubuntu-VirtualBox:/home/ubuntu# ncal
Lipiec 2023
po      3 10 17 24 31
wt      4 11 18 25
śr      5 12 19 26
cz      6 13 20 27
pi      7 14 21 28
so  1   8 15 22 29
ni  2   9 16 23 30
```

q

bc

5+3

```
root@ubuntu-VirtualBox:/home/ubuntu# bc
bc 1.07.1
Copyright 1991-1994, 1997, 1998, 2000, 2004, 2006, 2008, 2012-2017 Free Software
Foundation, Inc.
This is free software with ABSOLUTELY NO WARRANTY.
For details type `warranty'.
5+3
8
^Z
[2]+  Zatrzymano                  bc
root@ubuntu-VirtualBox:/home/ubuntu#
```

Ctrl+Z

vi

```
~  
~  
~  
~  
~  
VIM - Vi IMproved  
  
version 8.2.4919  
by Bram Moolenaar et al.  
Modified by team+vim@tracker.debian.org  
Vim is open source and freely distributable  
  
Become a registered Vim user!  
type :help register<Enter>    for information  
  
type :q<Enter>                  to exit  
type :help<Enter> or <F1>      for on-line help  
type :help version8<Enter>     for version info  
  
Running in Vi compatible mode  
type :set nocp<Enter>          for Vim defaults  
type :help cp-default<Enter>   for info on this
```

Esc

nano

```
GNU nano 6.2 Nowy bufor
```

```
[ Witamy w nano. W celu otrzymania pomocy, naciśnij Ctrl+G. ]
Alt+ ^G Pomoc      ^O Zapisz      ^W Wyszukaj    ^K Wytnij     ^T Wykonaj    ^C Lokalizacja
     ^X Wyjdź      ^R Wczyt.plik ^\ Zastąp      ^U Wklej      ^J Wyjustuj   ^/ Do linii
```

(zgłoszenie) 4

Podsumowanie:

Po wykonaniu wszystkich czynności z powyższej instrukcji przeczytaj ponownie z zrozumieniem cel ogólny i cele szczegółowe, które znajdują się na pierwszej stronie instrukcji. Jeżeli one zostały niezrealizowane to powtarzaj wykonanie tej instrukcji w szkole lub/i w domu do momentu zrealizowania.